

Päeva Sõnum. Nr 68. 14. ? 20. jaanuar 2018

JEESUS ILMUTAB OMA JUMALIKKU VÄGE

3 nädal: 14. ? 20. jaanuar 2018

2. pühapäev pärast ilmumispäeva

Sel pühapäeval käsitletakse Jeesuse avaliku tegevuse algust. Jeesus kutsub inimesi nägema Jumala suuri tegusid.

Meelespeetav kirjakoht: Seadus on ju antud Moosese kaudu, arm ja tõde aga tulnud Jeesuse Kristuse kaudu. Jh 1:17

Mooses oli vaieldamatult Vana Testamendi suurim ja tähtsaim isik. Tema kaudu päästis Jumal oma rahva Egiptusest ja andis talle jumalateenistuse ning kõik vajalikud seadused. Siin tõdetakse, et seadus on antud Moosese kaudu. Aga peamine mida Jumal on tahtnud inimesele anda, arm ja tõde on tulnud Jeesuse Kristuse kaudu.

Uus Testament mõistab Jumala armu all alati Tema vahenditult vaheleostumist, abi ja andeid. See on, mis rõõmustab. Arm on andeksandmine, aga ka enese andmine Jumalale.

Ilmselt arm ei oleks arm, kui sellega ei kaasneks ka tõde. Mis on vastand teesklemisele ja paljale vormile. "Lapsed, ärge armastagem sõnaga ja keelega, vaid teoga ja tõega!" (1Jh 3:18) Mida Jumal tõeliselt tahab, seda võib tunnetada ainult see, kes kohtab Jumalat ennast. Sellepärast ütleb Jeesus: "Mina olen tõde" (Jh 14:6) ehk kus Ta on isiklikult ligi, seal puudutab Jumal tõeliselt inimesi, nad saavad jumalikult valgustatud.

Alles siis kui tõde on paljastanud meie tegeliku olukorra, hakkame ka armu väärtust õieti mõistma. Enne seda ei tunne me armu järgi suuremat vajadustki või siis arvame, et see saab meile osaks enam vähem automaatselt. Sellisel juhul elame alles vaimulikuses pimeduses.

Tõeline valgus, mis valgustab iga inimest, oli maailma tulemas. (Jh 1:9) Praeguseks on Ta ammu tulnud. Kas soovime, et Ta meid ka valgustaks? Et saaksime osa Tema armust ja tõest. Näha kui väikesed, kui kitsad, kui vaevatud ja kui valed olid meie senised kujutlused Temast. Võtame Ta vastu, sest sellest otsusest oleneb meie igavikuline saatus.

Ja Jumal kõneles kõik need sõnad (2Ms 20:1) ning mõistetakse õigeks tema armust päris muidu, lunastuse kaudu, mis on Kristuses Jeesuses (Rm 3:24)

Palvetagem: Kõigeväeline Jumal, Sina saatsid oma Poja õpetama ja kuulutama Sinu riiki. Saada oma Vaim ka meie peale, et võiksime kuulutada evangeeliumi vaestele, vabakssaamist seotutele ja vabadust rõhutuile. Jeesuse Kristuse, Sinu Poja, meie Issanda läbi.

* * *

EVANGEELIUMI KUULUTUSE SISU JA VASTUVÕTMISE TINGIMUSED

Pühapäev ? 14. jaanuar

Pärast Johannese vangistamist tuli Jeesus Galileasse ja kuulutas Jumala evangeeliumi: "Aeg on täis saanud ja Jumala riik on lähedal.

Parandage meelt ja uskuge evangeeliumisse!" Mk 1:14,15

Jumalariigi tulekut oli ennustatud mitmes kohas Vanas Testamendis ja seda olid inimesed ka oodanud. Nüüd ütles Jeesus, et aeg on täis ja see on siin. Jumalariigi tulekust võime rääkida kolmest seisukohast lähtudes. Jumalariik ja Jeesus on omavahel seotud. See riik on alati seal kus on Jeesus. Aga peale selle on Jumalariik otseselt seotud ka sellega, kuidas inimesed võtavad vastu evangeeli-umit Jeesusest. Seal kus Jeesusesse usutakse ja Ta nõnda vastu võetakse on ka Jumalariik.

Tegelikult võib öelda, et Jumalariiki astumiseks tuleb teha kaks sammu. Esimene on ärapöör-dumine oma kurjusest ehk välja negatiivsest. Kõigest sellest mis inimesi Jumalast lahutab. Ja teine samm on uskuda evangeeliumi ehk head sõnumit Jeesusest. Just selle teise sammu tahaksid inime-sed sageli astumata jätta, arvates et piisab kui nad on head inimesed.

Ja kolmandaks tähendab Jumalariigi tulekut selle riigi teostumist avalikult ja kõigele nähta-valt, kui Jeesus tuleb maa peale teist korda. Selles aja perioodil milles me praegu elame on Jumala riigi tulek siiski rohkem või vähem varjatud. Ainult Jumal teab selle riigi täpseid piire.

Selles kirjakohas räägib Jeesus kahest asjast ? meelearandusest ehk pöördumisest ja uskumi-sest. Need on tegelikult erinevad asjad, aga praktikas aetakse neid kergesti segamini. Meelearan-dus tähendab ainult kahetsust ja soovi hakkata elama uuel viisil. Inimene pöördub siis, kui ta piisa-valt selgelt mõistab et tema senine elu pole olnud selline nagu ta oleks pidanud olema. Selline mõistmine ei tarvitse üldsegi olla seotud Kristusega. Seda tuleb ette ka mujal. Oma senise halva elu kahetsemine ja sellest pöördumine ei tarvitse iseendast olla veel kuigivõrd kristlikud tegevused. Aga muidugi on Kristuse poole pöördumine kindlasti seotud ka vanast patusest elust ära pöördumisega. Sellepärast ütleb ka Jeesus esimese asjana, parandage meelt. Kuna oma senise elu kahetsemine ja Jeesusesse uskumine on praktikas üksteisega seotud, võib tekkida mulje et kahetsemine või pöördu-mine on see mis inimesi päästab. Tegelikult päästab inimese siiski Jeesus Kristus ja see pääste võe-takse vastu usu läbi Temasse. Pöördumise teeb kristlikuks see kui pöördutakse Jeesuse Kristuse poole. Kahetsuses ja süütundes iseenesest ei ole veel midagi kristliku. Kõikides religioonides kahe-tsetakse ja tuntakse oma süüd. Tegelikult on hoopis nii, et kus patt süüdistab inimest seal on ka süda kõva. See tõttu suur süütunne annab vähe, kui üldse tunnistust kristlusest.

Kahetsus ja sellele järgnev pöördumine omandavad tõelise väärtuse alles sel juhul kui nad juhivad inimese uskuma evangeeliumisse ehk heasse sõnumisse Jeesusest. Seepärast ka Jeesus ei piirdunud ainult üleskutsega, "Parandage meelt" vaid lisas sellele ka "Uskuge evangeeliumisse!"

"Parandage meelt, sest taevariik on lähedal!" (Mt 4:17)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Täna Jumalat, et oled selline isiksus nagu oled ning mõtis-kle mil viisil on Jeesus sind muutnud. Usu et Tema saab ja toob esile muutuse ka teistes kasutades selleks sind.

* * *

JUMALA SUURUS

Esmaspäev ? 15. jaanuar

Tänage Issandat, kuulutage Tema nime, tehke teatavaks rahvaste seas Tema teod! Ps 105:1

Pühakirjast on näha, et Jumal lausa ootab tänu ja andi. Seejuures ei ole meil õigust öelda, et see on pealesunnitud tänu, mis polegi õige tänu. Jumalal on meie ühiskonnaga head plaanid ja neid tahab ta meie abiga ellu viia.

Tema kingitus meile on elu, meie suured ja väikesed võimalused. Meil on küllalt põhjust Ju-malat südamest tänada. Teda tänada nii sõnades, lauludes ja palvetes. Nii teenivates tegudes kui ka andmises. Jumal soovib oma sulastele meie abil palka maksta. See on Jumalale häbiks, kui Tema sulased on viledate pükstega ja näljased. Kui Tema hooned on räämas ja ühistöö lonkab.

Meie ühine võimalus on olla Jumala teenistuses, et Tema head ja suurejoonelised plaanid või-ksid teostuda, et paljude suust ja

südamest tõuseks kiitus.

Tänage Issandat, kuulutage tema nime, tehke teatavaks rahvaste seas tema teod, tunnistage, et Tema nimi on kõrge! (Js 12:4)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Milline oli Sinu viimane palve Jumalale? Kas tulid Tema ette mingi murega või hoopis tänuga?

* * *

TEMA PALE

Teisipäev ? 16. jaanuar

Rõõmutsegu nende süda, kes otsivad Issandat! Nõudke Issandat ja Tema võimsust, otsige alati Tema palet! Ps 105:3,4

Jumala rahvas arvaku tõelise Jumal tundmist oma õnnistuseks! Iisraelil ärgu olgu häbi tunnis-tada oma Jumalat sel ajal, kui teised rahvad tema ümber austavad Baali, Ra'd, Zeusi või Jupiteri. Nüüd on kõik teised tolleaegsed nimed kadunud, aga elava Jumala nimi püsib ja jääb igavesti. Selle-pärast võib iga usklik öelda: "Mina ei häbene evangeeliumi" (Rm 1:16). Needki võivad rõõmustada, kes Jumalat alles "otsivad". Need liiguvad oma usuelus õiges suunas.

Jumala rahva usk polnud veel täiuslik, aga see liikus edasi täiuse suunas. Usklikud inimesed on iga päev otsijad ja leidjad. Alati me vajame midagi ja saame ka midagi. Palumine, otsimine ja koputamine on kõik sama briljandi üksikud säravad kandid, mis annavad pidevalt uut valguse sära.

Ülistage Issandat koos minuga ja tõstke üheskoos kõrgeks tema nimi! Ps 34:4

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kui sageli palud Issandat enda või teiste pärast?

* * *

TEMA TÖÖTUSED, MEIE PALVED

Kolmapäev ? 17. jaanuar

Antonius (hüüdnimega Erak), abt, munkluse isa Egiptuses (? u. 356) ehk tõnisepäev

Siioni pärast ma ei vaiki ega jää rahule Jeruusalemma pärast, enne kui tema õigus hakkab paistma ja tema pääste põleb otsekui tõrvik. Js 62:1

Jesaja sai sõnumi imelisest tulevikusünnimusest ja sellega algavast ajajärgust. Prohvetlik po-eesia on kaunis ja võimas. Prohvet kirjeldab tulevase aja imelisust, kuid kõik sõnad liituvad tugevalt nähtava Jeruusalemmaga.

Nende prohveti kirjelduste (Js 62:1-12) käegakatsutavuse tõttu on mitmed kristlikud kommen-teerijad uskunud, et Jumala riik tuleb maa peale sõna otseses mõttes. See teostub kui Kristus tuleb maa peale ning rajab siin Messia kuningriigi. Ning siis valitseb Kuningana kogu inimkonda. Tema maailmavalitsemise pealinnaks on tõeline Jeruusalemm ja Jesaja prohvetearing täitub täht-tähelt.

Teised aga on aru saanud, et Jumala riigi saabumine täitub alles siis kui see vana maailm on hävinud tules, ning Jumal loob uue taeva ja uue maa. Ja seal saab olema taevane Jeruusalemm ning kogu prohvetearing on vaid võrdpilt taevasest "kuldsest linnast".

Elame ? näeme. Kuidas Jumal viimselt oma kuningriigi tulemise täide viib ning milline neist tõlgendustest õigeks osutub ? ehk koguni täituvad mõlemad üksteise järel?

Prohvet kutsub meid üles lakkamatule palvele ? me ei tohi anda Issandale "puhkust", vaid meil tuleb anuda ja paluda nii kaua kui ta tuleb ning rajab oma riigi nii, et kõik inimesed saavad seda näha.

Ma olen kaua vaikinud, olnud tegevusetu, hoidnud ennast tagasi. Aga nüüd ma oigan otsekui sünnitaja, hingeldan ja ahmin õhku ühtaegu. (Js 42:14) Sest nagu maa toob esile oma kasvud ja aed laseb võrsuda oma külvi, nõnda laseb ka Issand Jumal võrsuda õigust ja kiitust kõigi rahvaste ees. (Js 61:11) Kas sa selle juures, Issand, tahad ennast veel tagasi hoida, vaikida ja meid üliväga alan-dada? (Js 64:11)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kui tõsiselt suhtud sina oma kohustusse teha eestpalveid? Kas oleks abi regulaarsetest kohtumistest oma usukaaslastega?

* * *

JUMAL SAAB ILMSIKS

Neljapäev ? 18. jaanuar

Me nägime Tema kirkust nagu Isast Ainusündinu kirkust, täis armu ja tõde. Jh 1:14

Sündides Maarjast, ei kaotanud Jumal-Poeg midagi oma jumalikkusest, aga Ta võttis omaks kõik, millest inimene koosneb. "... kes on olnud kõigiti kiusatud nii nagu meie, ja siiski ilma patu-ta." kirjutab Paulus heebrealastele (4:15).

Inimesekssaamisega näitas Jumal inimese väärikust. Oma jumalikkude auhiilgust avaldab Ta kirgastumises (Lk 9:28-35) ja hiljem ülestõusmises, mida Johannes isiklikult võis tunnistada.

Huvitav on see, et kui teised evangelistid kõnelevad Jeesuse ajalise sünnist, siis Johannes seab sellele vastu igavese sündimise Jumal-Isast. Need kõik püüavad selgitada meie mõistusele raskesti arusaadavat tõde, et Jeesus Kristus on tõeline inimene ja tõeline Jumal.

"Arm" ja "tõde" on Jumala atribuudid, mille asemel Vana Testamendis kasutatakse termineid "headus" ja "truudus". "Arm" tähendab muidugi ka armastust, halastust ja kaastunnet. "Tõde" juurde kuuluvad püsivus, lojaalsus, meeledindlus, truudus. Neid väärtusi peab ka kristlane silmas pidama.

Isaile sündis kuningas Taavet. Taavetile sündis Uurija naisega Saalomon. (Mt 1:6) Ja ta muudeti nende ees; ta pale säras otsekui päike, ta rõivad said valgeks otsekui valgus. (Mt 17:2) Isa, ma tahan, et ka need, keda sa mulle oled andnud, oleksid minuga seal, kus mina olen, et nad näe-ksid mu kirkust, mille sa oled andnud mulle, sest sa oled mind armastanud enne maailma rajamist. (Jh 17:24) Kui juba hukkamõistusteenistusel oli kirkus, siis on õigeksmõistusteenistus veel palju suu-rem kirkuselt. (2Kr 3:9) Jah, niihästi Pühitseja kui pühitsetavad on kõik ühe Isa lapsed. Sel põhjusel Jeesus ei häbenegi neid hüüda vendadeks. (Hb 2:11)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Mõtiskle, mida tähendab sulle olla Jumala laps. Suuna oma mõtted tänule, palu Jumala abi, et suudaksid oma päeva veeta täielikus usalduses Isa suhtes.

* * *

RÕÕMU VÄLJENDUSVIIS

Reede ? 19. detsember

Laulge Issandale, mängige Temale, kõnelge kõigist Tema imedest! Ps 105:2

Inimkonna rõõmuväljendused on tuhandete aastate kestel jäänud põhiliselt samaks. Need, kes on järginud kaasajal kogunenud vaimustatud rahvasse, teavad, et inimesed väljendavad ikka alles oma rõõmu ja austustunnet häälega. Seda tehakse mõnes ammu

kätteõpitud hüüdsõnaga, spontaan-selt tekkinud mõtteväljatusega või ka lauluga.

Teine moodus on avaldatud sõnaga "mängige". Inimesed kasutavad mitmesuguseid häält teki-tavaid abinõusid, mis peavad täiendama inimese võimeid. Jumala rahvas on kasutanud neidsamu vahendeid.

Hõisake Issandale, kogu ilmamaa, tõstke hõisates häält ja mängige temale! Mängige Issan-dale kandle, kandle ja laulude häälega! Trompetite ja pasunate häälega hõisake kuningas Issanda ees! (Ps 98:4-6)

Jumala ülistamiseks ei ole meil vaja välja mõelda uusi abinõusid, vaid meil on vaja anda oma võimed tema käsutusse. Kasuta oma võimeid pühasti! Seda tehes austad sa Jumalat. Jumala sõna kutsub meid üles laulma, ilusasti ja südamest laulma.

Jumal, sa oled mind õpetanud mu noorest east, ja seitsaadik ma kuulutan sinu imesid. (Ps 71:17)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kas tulid Tema ette mingi murega või hoopis tänuga? Või kui sageli palvetad mingi mure või rõõmu pärast?

* * *

JEESUSE TEGEVUSPROGRAMM

Laupäev ? 20. jaanuar

Ta on mind läkitanud kuulutama vaestele rõõmusõnumit, kuulutama vangidele vabakslaskmist ja pimedatele nägemist, laskma vabadesse rõhutuid, kuulutama Issanda meelepärast aastat. Lk 4:18,19

See sõnum kirjakohest on pärit prohvet Jesaja raamatu 61. peatükki algusest, kust tema sõnad kuulutavad prohvetlikult ette Messia teenistust raskustes olevate inimeste heaks ? vaestele, vangide-le, pimedatele, rõhututele. Asjaolu, et Jeesus kasutas neid sõnu enda kohta, osutab et taevase hääle kaudu ristimisel saadud teadmine kutsumusest oli jäänud püsima (Vaimust võidmise kohta vt Ap 10:38). Jeesus mõistis, et Ta ise on tulnud vaevatud inimeste juurde heade sõnumitega.

Ta on mind läkitanud kuulutama vaestele rõõmusõnumit ehk evangeeliumit. Messias tuleb rõõmusõnumiga nende juurde, kes on majanduslikult raskes olukorras. Matteuse evangeeliumist mäletame, et Jeesus kiitis õndsaks neid kes on vaimust vaesed (Mt 5:3) st. kes ilma Jumalata kui-dagi hakkama ei saa. Näeme et Jumal hoolib inimestest, kes on rasketes olukordades olgu siis ma-teriaalsetes või vaimses mõttes.

Teiseks on Jesaja raamatu tsitaadis jutt nende parandamisest, kellel on murtud süda. Messias tuleb nende juurde, kes on kõlbeliselt ja vaimulikult läbikukkunud. Tõsi Talle pandi seda pahaks, aga see peale ütles Jeesus: "Ei vaja arsti terved, vaid haiged." (Mt 9:12) Sisemiselt haiged ja mur-tud südamega on inimesed, kes ei ole elu võitlustes vastupidanud vaid on langenud pattudesse ja on selle pärast õnnetud. Nad elavad raske süükoormaga, mis on purustanud nende südame. Selliste inimeste südamed ehk sisemist elu on Messias tulnud parandama. Jeesus ütles mõnelegi inimesele, et sinu patud on sinule andeks antud (Lk 5:20;7:48).

Kolmandaks on Messias tulnud kuulutama vangidele vabakslaskmist. Küllap on jutt enne kõi-ke inimestest, keda patt sisemiselt orjastab. Aga siin võib olla mõeldud vabanemist laiemalt. "Kui nüüd Poeg teid vabastab, siis olete tõepoolest vabad." (Jh 8:36)

Neljandaks on Messias tulnud tooma pimedatele nägemist. Nagu teame teostus see Jeesuse töös nii otseses kui ka ülekantud mõttes.

Ja viiendaks on Ta tulnud laskma vabadesse rõhutuid. Üks kõik millised koormad või rõhumi-sed inimesi vaevavad, siin on rõhututele vabaduse töötused.

Jeesus lõpetab oma tegevusprogrammi kokkuvõtva lausega, et Messias on tulnud kuulutama Issanda meelepärast aastat. Jutt on

juubeliaastast, mida käsitleb kolmas Moosese raamat 25. pea-tükkis salmides 10-17. Juubeliaasta oli iga viie kümnes aasta, mis tähendas uut algust ja uusi või-malusi kõigile neile kes olid sattunud majanduslikesse raskustesse või koguni orjusesse. Neid tuli sel aastal vabastada kõigest koormatest ja kaotatud maa tuli algsele omanikule tagastada.

Issanda Jumala Vaim on minu peal, sest Issand on mind võidnud; ta on mind läkitanud viima rõõmusõnumit alandlikele, parandama neid, kel murtud süda, kuulutama vabastust vangidele ja a-vama pimedate silmi, kuulutama Issanda meelepärast aastat ja meie Jumala kättemaksu päeva, trööstima kõiki leinajaid. (Js 61:1,2)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Usk võib kahaneda skeptitsismi ning seejärel küünilisusse mis hävitab hinge. Kas sinu usk on elus ja terve?

KÜSIMUSI ENDA LÄBIKATSUMISEKS.

Palud sa meie Isa palvet hardumuse ja otsekohesusega?

Kas sa palud ka teiste eest?

Kas sa palud, et Jumala nimi saaks pühitsetud puhta õpetuse ja vaga elu läbi?

Kas sa palud, et Jumala riik leviks igal pool, ka juutide ja paganate hulgas?

Kas sa palud, et sa õndsaks saaksid, et Jumala armutahtmine teostuks ka sinu suhtes?

Kas sa palud oma igapäevase leiva, tervise, hea ilma ja töö edu pärast, või arvad, et niisugusest palvest ei ole kasu?

Kas sa annad neile ausalt andeks, kes on sinuga võlgu?

Kas sa tuled neile sõbralikult vastu?

Kas sa palud, et Jumal kaitseks sind kiusatuste eest?

Kas sa ise ei saada end kiusatusse? Kas sa palud, et sa võiksid õndsast lahkuda?

Kas sa ütled Aamen täielise usukindlusega?

Eesti Kirik nr. 1, 4 jaanuar 1940; lk 2